

2018 JUL 24 AM 9:30

GJYKATËS THEMELORE NË PRISHTINË
DEPARTAMENTI PËR ÇËSHTJE ADMINISTRATIVE

NR. SHKR. BR. SPISA

PADITËSI: Blerta Morina, me numër personal të identifikimit [REDAKTUAR] 47 me adresë [REDAKTUAR] es, e përfaqësuar nga Avokatja Rina Kika, me seli në Rr. Edith Durham B1 H.1 Nr.11, Prishtinë (sipas Autorizimit të bashkëngjitur)

E PADITURA: Agjencia për Regjistrimin Civil, Ministria e Punëve të Brendshme

DATA: 24 korrik 2018

LËNDA : Padi për konfliktin administrativ kundër Vendimit Nr.64-04 të nxjerrë nga Agjencioni për Regjistrimin Civil ("ARC") më datë 13 qershor 2018, të pranuar nga Paditësi më 26 qershor 2018

VLERA E KONTESTIT: 5000 euro

PADI PËR KONFLIKTIN ADMINISTRATIV

Kjo padi për konfliktin administrativ paraqitet brenda afatit ligjor dhe duke u bazuar në nenin 10, paragrafi 1, neni 13, paragrafi 1, neni 26, paragrafi 1, 2.1 dhe 2.2 nga Ligji Nr.03/L-202 për Konfliktet Administrative (në vazhdim "LKA").

BAZA FAKTIKE

1. Paditësi i Kërkesës është shtetas i Republikës së Kosovës i lindur [REDAKTUAR] në Gjakovë.¹ Që nga fëmijëria ai ka pasur tendencë të vishet si mashkull dhe të identifikohet me gjininë mashkullore, e jo gjininë femërore të përcaktuar në lindje. Si i rritur, Paditësi jeton dhe paraqitet si burrë në të gjitha sferat e jetës: në punë, në qytet, gjatë kohës që e kalon me familjen, në shtëpi, gjatë kohës që e kalon me miqtë dhe në të gjitha situatat e rrethanat tjera të jetës së përditshme.

2. Sidoqoftë emri dhe gjinia e shënuar në dokumentet e tij të identifikimit nuk përkon me emrin me të cilin ai prezantohet dhe me gjininë me të cilën ai identifikohet. Kjo e detyron atë që të kalojë nëpër përvoja të vështira e edhe diskriminuese në jetën e tij të

¹ Përgjatë kësaj kërrese, Paditësit do t'i referohemi në gjininë mashkullore nga se kjo është gjinia me të cilën ai identifikohet.

përditshme. Përcaktimi i shënuesit të gjinisë femërore e jo mashkullore, dhe njëherësh emri "Blerta", e jo "Blert" në dokumentet e identifikimit paraqesin pengesa të cilat nuk ia lejojnë atij integrimin e plotë në shoqëri dhe gëzimin e të drejtës në jetë private. Pengesat në fjalë janë të ndryshme dhe paraqiten në jetën e tij të përditshme në raport me institucionet shtetërore, bankat dhe në të gjitha situata tjera çdo herë që i kërkohet paraqitja e dokumentit të identifikimit. Kjo pasi që në dokumente figurojnë shënuesi i gjinisë dhe emri femëror, ndërsa Padiësi jeton dhe paraqitet si burrë. Përvojë e shpeshtë për Padiësin është që gjatë kalimit të pikave kufitare kur i kërkohet të paraqesë dokumentet e identifikimit të kontrollohet gjatë e në detaj dhe të merret në pyetje nga policët kufitarë në lidhje me mospërputhjen e dukjes së tij me gjininë e përcaktuar në dokumentet e tij të identifikimit. Kjo e bën kalimin e pikave kufitare çdo herë një përvojë traumatike për Padiësin. Tutje, Padiësi është drejtor i OJQ CEL, organizatë kjo që ka fushëveprimin në avokim, mbrojtje dhe përmirësim të jetës së komunitetit LGBT në Kosovë. Për shkak të pozitës së Padiësit në organizatë, atij i bie shpesh që të marrë pjesë në konferenca dhe puntori jashtë shtetit andaj secilën herë i bie të kalojë përmes pikave të kontrollit kufitar ku i nënshtrohet kontrollave tjera të panevojshme për shkak të mospërputhjes së dukjes dhe sjelljes së tij me dokumentet e tij të identifikimit.

3. Për shumë persona transgjënor nuk është e rëndësishme, e për disa tjerë është fizikisht e pamundur, t'i nënshtrohen procesit të tranzicionit fizik, mirëpo Padiësi ka vendosur që të kalojë nëpër këtë proces². Si rrjedhojë e kësaj, Padiësi ka kryer vizitën te Psikologu e Psikoterapeuti Mr. Sci Enver S. Çeska, i cili pas realizimit një numri të testeve psikologjike, e ka dhënë rekomandimin pozitiv për fillimin e trajtimit hormonal nga Padiësi që shkaktojnë tranzicionin fizik.

Prova Nr. 1: Rekomandimi i Psikologut dhe Psikoterapeut Mr.Sci.Enver S. Çeska, i datës 27 dhjetor 2017. Numri i licencës: [REDAKTUAR]
70.

² "Tranzicioni: Periudha kohore në të cilën individët ndryshojnë nga roli gjënor i ndërlidhur me seksin e përcaktuar në lindje në një rol gjënor tjetër. Për shumë njerëz, kjo përfshinë të mësuarit se si të jetohet në mënyrë sociale në rolin "tjetër" gjënor; për të tjerët ky proces nënkupton gjetjen e rolit dhe shprehjes gjënore me të cilën ndihen më rehat. Tranzicioni mund të përfshijë apo të mos përfshijë feminizimin apo maskulinizimin e trupit përmes hormoneve apo procedurave tjera mjeksore. Natyra dhe kohëzgjatja e tranzicionit dallon dhe është e individualizuar", përkthim jozyrtar i definicionit nga *World Professional Association for Transgender Health*, publikimi: "Standards of Care for the Health of Transsexual, Transgender, and Gender Nonconforming People".

Definicioni origjinal: "Transition: Period of time when individuals change from the gender role associated with their sex assigned at birth to a different gender role. For many people, this involves learning how to live socially in "the other" gender role; for others this means finding a gender role and expression that is most comfortable for them. Transition may or may not include feminization or masculinization of the body through hormones or other medical procedures. The nature and duration of transition is variable and individualized."

4. Në janar 2018, me rekomandimin pozitiv të Psikologut, Paditësi ka kryer vizitën mjekësore në Spitalin Klinik Acibadem Sistina në Shkup, Maqedoni dhe ka filluar trajtimin hormonal për tranzicionin fizik nga femër në mashkull.

Prova Nr.2: Raporti Mjekesor, Prof. Dr. Çedomir Dimitrovski, Spitali Klinik Acibadem Sistina i datës 06 qershor 2018, kontrolli pas 6 muaj terapi.

5. Rrjedhimisht, pengesat në jetën e përditshme të Paditësi si pasojë e mospërputhjes së të dhënave në dokumentet e identifikimit me paraqitjen e Paditësit janë bërë gjithnjë e më të shpeshta. Kjo pasi që ndryshimet fizike vazhdojnë të zmadhohen duke krijuar kështu një mospërputhshmëri të madhe ndërmjet dukjes së Paditësit dhe të dhënave personale në dokumentet e identifikimit.

6. Andaj, për Paditësin është esenciale që shënuesi i gjinisë dhe emri në dokumentet e identifikimit të përputhet me gjininë me të cilën ai identifikohet dhe emrin me të cilin ai prezentohet. Përndryshe Paditësi ndihet i përjashtuar nga shoqëria në të gjitha momentet në të cilat ai është i detyruar të paraqesë dokumentin e identifikimit. Si pasojë, emri dhe shënuesi i gjinisë në dokumentet e identifikimit e pengojnë integrimin e plotë të Paditësit në shoqëri dhe e vendosin atë në situata të përditshme që çenojnë dinjitetin e tij njerëzor dhe jetën e tij private.

7. Për shkak të arsyeve të lartëcekura, më datë **4 prill 2018**, Paditësi ka paraqitur Kërkesën për Ndërrimin e Emrit dhe të Shënuesit të Gjinisë ("**Kërkesa e Paditësit**") në Regjistrin Qëndror Civil pranë Zyrës së Gjendjes Civile në Komunën e Gjakovës dhe ka kërkuar që t'i ndërrohet emri nga "**Blerta**" në "**Blerit**" dhe shënuesi i gjinisë nga "**F**" në "**M**" në Regjistrin e Gjendjes Civile dhe në të gjitha dokumentet e identifikimit, në mënyrë që emri dhe shënuesi i gjinisë të jenë në harmoni me identitetin e tij gjinor.

Prova Nr.3: Kërkesa për ndërrimin e emrit dhe të shënuesit të gjinisë në Regjistrin e Gjendjes Civile drejtuar Zyrës së Gjendjes Civile, 4 prill 2018.

8. Më **13 prill 2018**, Paditësi njoftoi Institucionin e Avokatit të Popullit në lidhje me paraqitjen e kërkesës duke pasur parasyshë rolin e këtij institucioni në mbrojtjen e të drejtave të njeriut në Kosovë. Më datë 16 prill 2018, Institucioni i Avokatit të Popullit e njoftoi Paditësin për pranueshmërinë e ankesës së evidentuar me **Ankesa nr.252/2018**.

9. Më datë **15 maj 2018** Paditësi ka pranuar Vendimin Nr.02-201-02-8319 nga Komisioni i Zyrës së Gjendjes Civile në Gjakovë, të datës 26 prill 2018, me të cilin e ka refuzuar Kërkesën e Paditësit si të pabazuar.

Prova Nr.4: Vendimi Nr.02-201-02-8319 i Zyrës së Gjendjes Civile në Gjakovë i datës 26 prill 2018

10. Më 29 maj 2018 është ushtruar ankesë ndaj Vendimit refuzues të Komisionit të Zyrës së Gjendjes Civile dhe është kërkuar anulimi i tij nga Komisioni i Ankesave të Agjencionit për Regjistrimin Civil ("ARC") për shkak se Vendimi është i paligjshëm dhe diskriminues. Përkatësisht, Vendimi është i paligjshëm sipas nenit 52, paragrafit 1.1, 1.4 dhe 1.5 të Ligjit Nr. 05/L-031 për Procedurën e Përgjithshme Administrative.

Prova Nr.5: Ankesa ndaj Vendimit të Zyrës së Gjendjes Civile në Gjakovë, e datës 29 maj 2018

11. Më 25 qershor 2018, Paditësi ka pranuar Vendimin Nr.64-04 e ARC, përkatësisht Komisionit për Shqyrtimin e Ankesave kundër Vendimeve të Zyrave të Gjendjes Civile. Vendimi hedhë poshtë si të pabazuar ankesën e Paditësi dhe e vërteton Vendimin e Zyrës së Gjendjes Civile me të cilin është hedhur poshtë si e pabazuar Kërkesa e Paditësit për ndërrimin e emrit dhe të shënuesit të gjinisë në dokumentet e identifikimit.

Prova Nr. 6: Vendimi Nr.64-04 i datës 13 qershor 2018, Agjencia e Regjistrimit Civil, Komisioni për Shqyrtimin e Ankesave kundër Vendimeve të Zyrave të Gjendjes Civile, i pranuar më datë 26 qershor 2018

BAZA JURIDIKE

1. Vendimi i ARC si akt administrativ përfundimtar në procedurën administrative kundërshtohet duke u bazuar në nenin 16, paragrafi 1.1 LKA, për shkak se me këtë akt nuk janë aplikuar drejtë dispozitat ligjore si dhe duke u bazuar në nenin 16, paragrafi 1.3 LKA, për shkak se akti administrativ është nxjerrë në procedurë ku nuk është vërtetuar drejtë gjendja faktike dhe është nxjerrë konkluzioni jo i drejtë në pikëpamje të gjendjes faktike.

Interpretimi i gabuar i dispozitave ligjore

2. Kërkesa e Paditësit me të cilën ka kërkuar që t'i ndërrohet emri nga "Blerita" në "Blerit" dhe t'i ndërrohet shënuesi i gjinisë nga "F" në "M" në Regjistrin e Gjendjes Civile është bazuar në Ligjin Nr. 02/L-118 për Emrin Personal ("Ligjin për Emrin Personal") dhe Udhëzimin Administrativ Nr.19-2015 për Kushtet dhe Procedurat e Ndërrimit dhe Korrigjimit të Emrit Personal ("Udhëzimi Administrativ për Ndërrimin e Emrit") si dhe në praktikën e Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut ("GJEDNJ"), Ligjin Nr.05/L-021 për Mbrojtje nga Diskriminimi ("Ligjin për Mbrojtje nga Diskriminimi"), Ligjin Nr. Nr.05/L-020 për Barazi Gjinore ("Ligjin për Barazi Gjinore") dhe Kushtetutën e Kosovës. Ndër të tjera kërkesa e parashtruar është mbështetur edhe në nenin 6, paragrafi 1.8 i

Udhëzimit Administrativ për Ndërrimin e Emrit, ku parashihet se emri mund të ndërrohet në rastet kur "Emri personal e pengon integritimin e personit në shoqëri".

3. Për të evidentuar shkeljet nga vendimet e marra, po i përmendim edhe një herë hapat kryesor procedural në shqyrtimin e kërkesës së Paditësit për ndërrim të emrit dhe të shënuesit të gjinisë.

4. Më datë 16 maj 2018, Ankuesi ka pranuar Vendimin e Komisionit të Zyrës së Gjendjes Civile në Gjakovë i cili marrë ka vendim si shkallë e parë në procedurë administrative dhe ka vendosur që të refuzojë Kërkesën e Paditësit për ndërrim të emrit dhe të shënuesit të gjinisë.

5. Paditësi në ankesën ndaj këtij Vendimi të Zyrës së Gjendjes Civile të parashtruar brenda afatit ligjor ka kontestuar ligjshmërinë e Vendimit për shkak se ky Vendim 1) është nxjerrë në mungesë të autorizimit nga një ligj duke u mbështetur mbi një bazë inekzistente ligjore, 2) është nxjerrë në kundërshtim me dispozitat që e rregullojnë formën dhe elementet e detyrueshme të aktit administrativ për shkak të dështimit të ofrimit të arsyetimit dhe adresimit të pretendimeve të Paditësit siç kërkohet nga Ligji për Procedurën Administrative dhe 3) për shkak se është nxjerrë në kundërshtim me ligjin material dhe si i tillë në rastin e Paditësit është diskriminues.

6. ARC ka refuzuar ankesën e Paditësit në procedurë administrative si të pabazuar dhe ka vërtetuar Vendimin e Zyres së Gjendjes Civile në Gjakovë i cili kishte refuzuar kërkesën për ndërrim të emrit dhe të shënuesit të gjinisë në regjistrin qendror të gjendjes civile. Pasi që kërkesa e Paditësit përmban në vete dy kërkesa – atë për ndërrimin e emrit dhe tjetrën për ndërrimin e shënuesit të gjinisë - vendimi për refuzimin e tyre do të trajtohet ndaras në vazhdim.

I. Refuzimi i kërkesës për ndërrimin e emrit

7. Në Vendimin refuzues e shkallës së parë për kërkesën e Paditësit për ndërrimin e emrit nga „Blerita“ në „Blert“ të nxjerrë nga Zyra e Gjendjes Civile në Gjakovë theksohet si vijon:

"Shtetasja nuk i plotëson kushtet dhe procedurat e Ndërrimit dhe Korrigjimit të Emrit Personal, Komisioni ka vlerësuar se arsyeshmëria e ofruar nga parashtruesja e kërkesës nuk qëndron dhe nuk e përmbush qëllimin e nenit 6, paragrafit 1, nënparagrafi 1.8, pasi që emri "Blerita" nuk e pengon integritimin e personit në shoqëri në Republikën e Kosovës, me Udhëzimin Administrativ (MPB) nr.19/2015, nga shkaqet e arsyet e cekura më lartë u vendos si ne dispozitivin e këtij Vendimi."

8. Ndërkaq, në Vendimin e shkallës së dytë – ARC, në arsyetim thuhet se arsyeja e dhënë për kërkesën e ndërrimit të emrit nuk qëndron sepse Paditësi nuk e ka dëshmuar se si emri i deritanishëm, nuk e lejon integritimin e tij në shoqëri. Përkatësisht, në Vendimin e ARC theksohet:

"Komisioni ka shqyrtuar se të gjitha dokumentet dhe shkresat tjera në lëndën e kërkesës së saj dhe konstaton se arsyeja që e ka dhënë personi

që dëshiron të ndërtoj emrin personal për shkak se ky emër personal aktual po e pengon personin në integrimin e saj në shoqëri **nuk qëndron**, sepse personi nuk ka dhënë asnjë dëshmi, shkrese, shënim tjetër apo fotografi, dokument arkivor që tregon se emri personal Blerta Morina po e pengon personin në integrimin e saj në shoqëri."

9. Refuzimi i kërkesës për ndërrimin e emrit në bazë të mungesës së arsyeshmërisë është i paligjshëm sipas nenit 52, paragrafit 1.1, lexuar së bashku me nenin 4, paragrafi 2 i Ligjit për Procedurën Administrative, sepse është nxjerrë në mungesë të autorizimit nga një ligj duke qenë se e ka refuzuar kërkesën duke u thirrur në një bazë inekzistente ligjore, pra pa pasur autorizim nga një bazë ligjore. Prandaj, Paditësi e kundërshton Vendimin Nr.64/04 të nxjerrë nga ARC sepse është nxjerrë duke i zbatuar gabimisht dispozitat ligjore sipas nenit 16, paragrafi 1.1 i LKA.

10. Përkatësisht, „mungesa e arsyeshmërisë“ nuk përbën bazë ligjore për refuzimin e kërkesës për ndërrim të emrit. Sipas nenit 4, paragrafi 2 Ligji për Procedurën Administrative përcaktohet si vijon:

“Veprimi Administrativ që cënon apo mund të cënojë një të drejtë apo interes juridik të një personi, duhet të jetë i autorizuar nga një ligj”.

11. E drejta për të kërkuar ndërrimin e emrit personal është e drejtë që i takon të gjithë qytetarëve të moshës madhore në Republikën e Kosovës sipas nenit 12 Ligji Nr.02/L-118 për Emrin Personal (tutje referuar si "**Ligji për Emrin Personal**"), ku përcaktohet:

“Qytetari i moshës madhore mund ta ndërtojë emrin personal në bazë të kërkesës së tij.”

12. Është e qartë se procedura për ndërrimin e emrit i ka kufizimet e veta që janë të parapara në nenin 18 të Ligjit për Emrin Personal ku numërohen pengesat për ndërrimin e emrit personal për qytetarët e moshës madhore në një listë taksative. Asnjëri nga rastet e përmendura nuk e përcakton mungesën e arsyeshmërisë së kërkesës për ndërrimin e emrit si bazë ligjore për refuzimin e kërkesës për ndërrimin e emrit personal. Lista taksative e pengesave në nenin 18 të Ligjit për Emrin Personal numron këto raste:

Neni 18

Pengesat për ndërrimin e emrit personal

18.1. Qytetari kundër të cilit zhvillohet procedura për vepër penale për të cilën ndiqet sipas detyrës zyrtare i cili është dënuar për vepër të këqillë penale, derisa nuk i është ekzekutuar dënimi ose gjithnjë derisa të vazhdojnë pasojat juridike të dënimit, si dhe as personit për të cilin konstatohet se kërkesën e ka paraqitur për t'iu shmangur detyrimeve të përcaktuara me ligj, nuk do t'i lejohet ndërrimi i emrit personal.

18.2. Nëse emri personal i është ndërruar qytetari, kundër të cilit zhvillohet procedura penale për vepër penale, zyra e gjendjes civile që në afatin prej tre ditësh pas aprovimit të ndërrimit duhet ta njoftojë gjykatën në të cilën zhvillohet procedura penale.

18.3. Zyra e regjistrimit civil mund të kërkojë nga Gjykata dhe Prokuroria verifikimin e vërtetësisë të të dhënave të parashtruara nga aplikuesi lidhur me dokumentet nga nenë 17 i këtij ligji.

18.4. Nëse emri personal është ndërruar me kërkesë të palës në procedurë administrative të organit të gjendjes civile, për pesë vitet e ardhshme, palës nuk do t'i lejohet sipas së njëjtës procedurë ndërrimi i serishëm i emrit personal nga organi i gjendjes civile."

13. Pra, bazat e përmendura më sipër janë bazat ligjore mbi të cilat organi përkatës administrativ ka autorizim ligjor dhe mund të nxjerrë vendim refuzues ndaj kërkesës për ndërrim të emrit. Asnjëra nga bazat e mësipërme nuk e përcakton mungesën e arsyeshmërisë së kërkesës si bazë për refuzimin e kërkesës për ndërrim të emrit.

14. Këtu është me rëndësi të theksohet se Ligji për Ndërrimin e Emrit nuk përmbanë asnjë dispozitë që kërkon nga Paditësi arsyetimin e kërkesës për ndërrimin e emrit. Më tej, Udhëzimi Administrativ për Ndërrimin e Emrit Personal në nenin 6 i emron arsyet për të cilat shtetasi i Kosovës mund të kërkojë ndërrimin e emrit, mirëpo në asnjë dispozitë nuk përcakton se kërkesa për ndërrimin e emrit do të refuzohet në rast se arsyeja e dhënë konsiderohet se nuk qëndron apo është e pamjaftueshme. Përveç formularit, janë një numër dokumentesh që kërkohen për të dëshmuar se personi nuk është nën hetime, se nuk është dënuar për veprë penale, se nuk ka obligime të papaguara ndaj shtetit dhe se nuk e ka ndërruar emrin në pesë vitet e fundit. Pra dokumentet që kërkohen ndërliidhen drejtpërdrejtë me pengesat e listuara në nenin 18 të Ligjit për Ndërrimin e Emrit.

15. Obligimi për deklaram të arsyet për ndërrimin e emrit në bazë të Udhëzimit të lartëcekur, gjatë parashtrimit të kërkesës për ndërrim të emrit është i natyrës deklarative. Kjo kuptohet nga vetë fakti se mjafton që arsyeja të rumbullaksohet në kërkesë-formularin që dorëzohet për ndërrimin e emrit dhe nuk ka nevojë të paraqitet kërkesë me arsyetim narrativ për personin që kërkon ndërrimin e emrit. Paditësi në rastin konkret ka paraqitur kërkesën në formë narrative me vetëdëshirë ku ka spjeguar se është person transgjisor, dhe bashkë me të e ka dorëzuar edhe formularin e plotësuar të kërkesës së gatshme ku ka shënuar arsyen e paraqitjes së kërkesës për ndërrimin e emrit: "emri e pengon integritetin e personit në shoqëri".

16. Andaj, duke u bazuar në të thënat e mësipërme dhe duke u nisur nga fakti se lista e pengesave për ndërrimin e emrit që përcaktohet në nenin 18 të Ligjit për Ndërrimin e Emrit Personal është listë taksative, organi administrativ nuk mund ta shpikë një bazë të re për refuzimin e kërkesës për ndërrim të emrit sepse autorizimi i tij ligjor është i kufizuar sipas nenit 4, paragrafi 2 të Ligjit për Procedurën Administrative. Ky nen, përcakton se veprimi administrativ që cënon apo mund të cënojë një të drejtë duhet të jetë i autorizuar nga një ligj. Në rastin e Paditësit me refuzimin e ndërrimit të emrit të tij nga "Blerta" në "Blert" kemi të bëjmë me cënimin e të drejtës së tij në privatësi pasi që ARC i ka mohuar të Paditësit të drejtën që të njihet me emrin që përkon me identitetin e tij gjinor. E drejta në njohjen e identitetin gjinor mbrohet brenda të drejtës së privatësisë sipas praktikës gjyqësore të

GJEDNJ³, dhe në bazë të nenit 36 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, nenit 8 të Konventa Evropiane për të Drejtat e Njeriut ("KEDNJ"). Vendimi i ARC poashtu ka shkelur të drejtën në pacenueshmërinë e dinjitetit të njeriut sipas nenit 23 i Kushtetutës së Republikës së Kosovës dhe e ka trajtuar Paditësin në mënyrë diskriminuese duke shkelur kështu nenin 24 i Kushtetutës së Republikës së Kosovës që garanton barazinë dhe mosdiskriminimin para ligjit.

Vendimi i ARC është diskriminues

17. ARC nuk ka pasur autorizim nga një ligj për ta refuzuar kërkesën për ndërrim të emrit në bazë të "mungesës së arsyeshmërisë së kërkesës". Sidoqoftë, Vendimi refuzues duhet të anulohet nga Gjykata jo vetëm se është nxjerrë duke shpikur një bazë të re ligjore, por edhe sepse arsyetimi i dhënë është diskriminues.

18. Vendimi i ARC për refuzimin e kërkesës për ndërrim të emrit është diskriminues sepse konstaton se dhënia e arsytimit se personi dëshiron ta ndërrojë emrin për shkak të identitetit të tij gjinor, nuk përbën arsye të mjaftueshme për qytetarët e Kosovës për ta shfrytëzuar të drejtën e tyre në ndërrimin e emrit. Vendimi refuzues i ARC-së bën dallimin e njëherësh edhe përjashtimin e Paditësit në bazë të identitetit të tij gjinor duke cënuar të drejtën e Paditësit për tu trajtuar në mënyrë të barabartë dhe për të mos u diskriminuar. Kjo e drejtë është e garantuar me nenin 24 të Kushtetutës së Kosovës, ndërkaq diskriminimi në bazë të identitetit gjinor përcaktohet në nenin 1, paragrafi 1 të Ligjit për Mbrojtje nga Diskriminimi.

19. Vendimi i ARC-së dështon ta përfillë identitetin gjinor si kategori të mbrojtur ligjore dhe nuk i përgjigjet fare pretendimeve në lidhje me shkeljet e të drejtave fundamentale të Paditësit të listuara në ankesën ndaj Vendimit të Zyrës së Gjendjes Civile. Aq më shumë, Vendimi i ARC-së nuk i përfillë dispozitat e Ligjit për Barazi Gjinore apo Ligjit për Mbrojtje nga Diskriminimi dhe nuk i trajton vendimet nga praktika e GJEDNJ të paraqitura nga Paditësi si në kërkesën fillestare ashtu edhe në ankesë.

20. Duke vërtetuar vendimin e Zyres së Gjendjes Civile, ARC i ka mohuar Paditësit të drejtën që t'i njihet ligjërisht identiteti i tij gjinor dhe të reflektohet në regjistrin qendror civil duke e refuzuar kërkesën për heqjen e një shkronje të vetme në emrin e Paditësit – pra nga "Blerta" në "Blert". Kështu, ARC ka shkelur të drejtën e Paditësit në privatësi të garantuar në nenin 36 të Kushtetutës, nenin 8 KEDNJ dhe me praktikën gjyqësore të Gjykatës Evropiane të të Drejtave të Njeriut, neni 23 i Kushtetutës së Republikës së Kosovës që garanton pacenueshmërinë e Dinjitetit të Njeriut, neni 24 i Kushtetutës së Republikës së Kosovës që garanton barazinë dhe mosdiskriminimin para ligjit. Andaj, Vendimi refuzues i ARC për ndërrim të emrit është i paligjshëm dhe është nxjerrë në kundërshtim me ligjin material dhe si i tillë është diskriminues.

³ Shih praktikën gjyqësore të GEDNJ: B. kundër Francës, nr.13343/87, GJEDNJ, 25 mars 1992; Christine Goodwin kundër Mbretërisë së Bashkuar, nr.28957/95, GJEDNJ, 11 korrik 2002; A.P., Garçon dhe Nicot kundër Francës, Nr. 79885/12, 52471/13 dhe 52596/13, GJEDNJ, 6 prill 2017

Detyrimi për ofrimin e dokumenteve shtesë

21. Në Vendimin e ARC theksohet se Paditësi nuk ka dorëzuar dëshmi, fotografi dhe dokumente tjera që do të dëshmonin se emri e pengon integritetin e personit në shoqëri. Detyrimi apo kërkesa kundrejt palës për dorëzimin e dëshmi, shkresave, shënimeve tjera apo fotografive dhe dokumenteve arkivore që e dëshmojnë këtë nuk përmendet as në Ligjin për Ndërrimin e Emrit Personal, as në Udhëzimin Administrativ për Ndërrimin e Emrit Personal dhe as që është kërkuar a përmendur ndonjëherë nga Zyra për Gjendjen Civile në Gjakovë gjatë procesit të aplikimit, apo nga ARC gjatë procesit të ankimimit të vendimit të Zyrës së Gjendjes Civile në Gjakovë (shih Proven Nr.4, Vendimi i Zyrës së Gjendjes Civile).

22. Edhe po të qëndronte pretendimi i ARC se kërkesa për ndërrimin e emrit ka pasur nevojë të mbështetet me dokumente shtesë që e vërtetojnë arsyeshmërinë e kërkesës, Zyra e Gjendjes Civile dhe ARC kanë pasur obligim që t'i kërkojnë dëshmi shtesë Paditësit gjatë paraqitjes së kërkesës, apo gjatë marrjes së vendimit për ankesën e Paditësit në mënyrë që ta vërtetojnë drejtë gjendjen faktike.

23. Parimi i informimit dhe ndihmës aktive është një ndër parimet themelore që e rregullon raportin në mes të autoriteteve publike dhe qytetarëve. Përkatesisht, nenit 11 i Ligjit për Procedurën Administrative përcakton:

Neni 11

Parimi i informimit dhe ndihmës aktive

„1. Organi publik, që zhvillon procedurën administrative, siguron që mosdija e palës të mos përkeqësojë mbrojtjen e të drejtave dhe interesave juridike, që ajo ka sipas ligjit. Organi publik, në veçanti, informon palën për të drejtat dhe detyrimet e saj në procedurën administrative, si dhe për pasojat juridike të veprimeve a mosveprimeve të saj gjatë kësaj procedure.

2. Organi publik, gjatë procedurës administrative, ndihmon që palët të mbrojnë dhe realizojnë të drejtat dhe interesat e tyre juridike, sa më lehtë të jetë e mundur por pa cenuar të drejtat dhe interesat juridik të personave të tjerë.

3. Organi u siguron personave të interesuar dhe palëve informacion të saktë, të qartë dhe të kuptueshëm rreth:

3.1. mënyrës si të fillojë një procedurë të caktuar administrative, brenda fushës përkatëse të kompetencës;

3.2. kërkesave thelbësore ligjore si dhe procedurave e formaliteteve të parashikuara për nxjerrjen e një akti administrativ apo realizimin e një akti real të kërkuar, përfshirë këtu edhe dokumentet dhe deklaratat që duhen parashtruar;

3.3. afatit kohor për njoftimin e vendimit përfundimtar, si dhe

3.4. mjeteve juridike në dispozicion të palës dhe mënyrën e ushtrimit të tyre.”

24. Më tutje, sipas nenit 73, paragrafi 4 i Ligjit për Procedurën Administrative parashihet që organi publik duhet të kërkojë plotësimin e kërkesës së palës nëse është e nevojshme, përkatësisht ky nen përcakton:

"Organi publik përpiqet të kuptojë çfarë kërkohet në kërkesën e parashtruar dhe nëse është e nevojshme kontakton kërkuesin për sqarime të mëtejshme apo për plotësimin e saj."

- 25. Rrjedhimisht, organi publik ka për detyrë që të marrë iniciativën në raste kur konsideron se informatat shtesë apo dokumentet plotësuese do ta ndihmonin që të kuptojë se çfarë dëshiron që të arrijë pala me kërkesën e parashtruar.
- 26. Këtu vlen të përmendet se Zyra e Gjendjes Civile, para se të marrë vendim për kërkesat e palëve që kërkojnë ndërrimin e emrit personal merr rekomandim nga ARC për pranim apo mos-pranim të kërkesës për ndërrim të emrit. Sipas nenit 8, paragrafi 4 të Udhëzimit Administrativ për Ndërrimin e Emrit, Zyra e Gjendjes Civile vendosë në bazë të Rekomandimit të Komisionit të themeluar nga Ministri për verifikim të kërkesave për ndërrim të emrit. Pra, ARC në momentin kur e ka dhënë rekomandimin negativ për kërkesën e Paditësit tek Zyra e Gjendjes Civile në Gjakovë, e ka pasur mundësinë që të spjegojë qëndrimin e ARC se si mund të dëshmohet ndërrimi i emrit kur ai e pengon integrimin e personit në shoqëri.
- 27. Në rastin Paditësit, as Zyra e Gjendes Civile e as ARC nuk e kanë kontaktuar Paditësin dhe nuk kanë kërkuar dëshmi apo dokumente shtesë që do ta mbështesnin kërkesën për ndërrimin e emrit.
- 28. Më tej, në nenet 131-132 e Ligjit për Procedurën Administrative, parashihet procedura e shqyrtimit të ankesës së palës së pakënaqur nga vendimi i organit kompetent publik dhe përveç tjerash përcaktohet:

Neni 131

Procedura e shqyrtimit të ankesës nga organi kompetent publik

"2. Organi kompetent publik fillimisht do të shqyrtojë nëse ankesa është e pranueshme dhe, vetëm nëse ankesa është e pranueshme, do të shqyrtojë ligjshmërinë dhe përshtatshmërinë e aktit administrativ. Nëse është e nevojshme, organi kompetent publik mund të kryejë shqyrtime (hetime) administrative shtesë."

Neni 132

Procedura e shqyrtimit të ankesës nga organi epror

"1. Në rastin e paraparë nga paragrafi 5 i nenit 131 të këtij Ligji, organi epror do të shqyrtojë ankesën dhe, nëse është e nevojshme, do të zhvillojë shqyrtime shtesë, apo do të urdhërojë organin kompetent që të zhvillojë shqyrtime të tilla dhe të njoftojë për to. Paragrafi 2 dhe 3 i nenit 131 të këtij Ligji zbatohen edhe në këtë rast."

- 29. Pra, edhe Zyra e Gjendjes Civile edhe ARC kanë pasur detyrim që të zbatojnë në përpikshmëri procedurën administrative në lidhje me shqyrtimin e kërkesës së Paditësit dhe më vonë ankesës së paraqitur nga ai. Rrjedhimisht, këto organe administrative është dashur që Paditësit t'i kërkojnë dokumente shtesë dhe të kryejnë hetime shtesë në lidhje me kërkesën. Pasi që nuk kanë vepruar konform dispozitave të Ligjit të Procedurës Administrative për vërtetimin e gjendjes faktike, Vendimi Nr.64/04 i ARC për refuzimin e kërkesës për ndërrimin e emrit duhet të anulohet sepse është nxjerrë duke mos përfillur

rregullat për vërtetimin e gjendjes faktike dhe si pasojë është nxjerrë përfundim jo i drejtë në pikëpamje të gjendjes faktike sipas nenit 16, paragrafi 1.3 nga Ligji për Procedurën Administrative.

30. Rrjedhimisht, Paditësi e kundërshton Vendimin refuzues të ARC pasi që nuk janë aplikuar dispozitat ligjore drejtë në lidhje me kërkesën e tij dhe poashtu nuk është vërtetuar drejtë gjendja faktike duke marrë parasysh rregullat procedurale për konstatimin e gjendjes faktike sipas Ligjit të Procedurës Administrative.

II. Refuzimi i kërkesës për ndërrimin e shënuesit të gjinisë

31. Vendimi i Zyrës së Gjendjes Civile, pra i shkallës së parë, fare nuk lëshohet në arsyetimin e refuzimit të kërkesës për ndërrimin e shënuesit të gjinisë në regjistrin qendror civil, por vetëm e futë në të njëjtën fjalë të arsyetimit që e jep për refuzimin e kërkesës për ndërrim të emrit.

32. Në Vendimin refuzues të ARC është vlerësuar se kërkesa e Paditësit për ndërrimin e shënuesit të gjinisë është e pabazuar sepse nuk ka paraqitur raport mjekësor i cili do të dëshmonte ndërrimin e gjinisë si përbërës i gjendjes civile. Ky Vendim është bazuar në nenin 11 dhe nenin 32 të Ligjit Nr.04/L-003 për Gjendjen Civile („Ligji për Gjendjen Civile”).

33. ARC në Vendim ka dhënë arsyetimin si vijon:

„ (-) sipas ligjit nënkuptohet që vërtetimi i gjinisë dhe eventualisht korigjimi i këtij përbërësi të gjendjes civile bëhet vetëm me një raport mjekësor apo vendim mjekësor që sipas Ligjit duhet ta bëjë mjeku, pra paraprakisht personi duhet që ndryshimet eventuale të përbërësve të gjendjes civile që janë fakte që rrjedhin nga ngjarje natyrore ku përfshihen edhe gjinia e personit si fakt natyror duhet të rregullohen me raport mjekësor pastaj raporti mjekësor prodhon pasoja juridike në përbërësit e gjinisë civile të një personi si që është e cekur në nenin 32 të Ligjit për Gjendjen Civile.”

34. Rrjedhimisht, sipas ARC, pasi që Paditësi nuk ka ofruar raport mjekësor që vërteton ndryshimin e gjinisë si fakt natyre nuk i ka plotësuar kushtet ligjore sipas nenit 11 dhe nenit 32 të Ligjit për Gjendjen Civile në lidhje me ndërrimin e shënuesit të gjinisë në regjistrin civil qendror.

35. Neni 11 i Ligjit për Gjendjen Civile parasheh: “Lindja, koha e lindjes, gjinia, amësia dhe vdekja, vërtetohen rregullisht si fakte juridike, nga personat dhe organet të cilëve iu njihet kjo e drejtë, në përputhje me legjislacionin në fuqi.”

36. Ndërsa neni 32 i Ligjit për Gjendjen Civile përcakton dokumentet në bazë të lindjes si vijon: “Lindjet si fakt, kohë, vend, gjinia dhe amësia vërtetohen me raport mjekësor ose procesverbal, të hartuar në kohën e lindjes, i cili vërtetohet nga personeli mjekësor i pranishëm, si dhe përgjegjësi i trenit, kapiteni i anijes ose i aeroplanit në udhëtim, drejtuesi i burgut, organi i rendit publik, apo zyrtarë të përfaqësive diplomatike jashtë shtetit, në mungesë të personelit mjekësor.”

37. ARC ka interpretuar procedurën për njohjen ligjore të gjinisë me të cilën identifikohet personi duke u bazuar vetëm në një ligj, e pa i përfillur e konsultuar ligjet tjera e Kushtetutën e Kosovës të cilat përmbajnë përcaktime me rëndësi për rregullimin e kësaj procedure. Rrjedhimisht procedura në fjalë është nxjerrë në kundërshtim me ligjin material të zbatueshëm në Kosovë dhe përbën shkelje të lirisë dhe të drejtave të njeriut.

Praktika e GJEDNJ

38. Koncepti i "të drejtës në jetë private" është term i gjerë dhe nuk mund të kapet në një përkufizim të ngushtë.⁴ Ai e përfshinë integritetin fizik dhe psikik të një personi dhe ndonjëherë mund të përfshijë edhe aspekte të identitetit fizik dhe social individit.⁵ Elemente të tilla si, për shembull identifikimi gjinor, emri, orientimi seksual dhe jeta seksuale hyjnë brenda sferës personale të mbrojtur nga neni 8 KEDNJ.⁶ Për më tepër, GJEDNJ ka theksuar se nocioni i autonomisë personale është princip i rëndësishëm që e përcakton interpretimin e garancave nën nenin 8 dhe që, duke qenë se në vetë esencën e KEDNJ qëndron respekti për dinjitetin dhe lirinë njerëzore, prandaj e drejta e personave transgjinor në zhvillim personal, siguri fizike dhe morale është e mbrojtur nga Konventa.⁷

39. Kushtëzimi i njohjes ligjore të gjinisë me të cilën personi identifikohet me paraqitjen e raportit mjekësor që vërteton kryerjen e ndryshimit të seksit biologjik (pra ndërhyrjeve kirurgjike dhe/ apo trajtimit hormonal që e shkakton ndryshime të pakthyeshme të seksit të personi) është trajtuar nga GJEDNJ në vendimin e nxjerrë në vitin 2017 për rastin *A.P., Garçon dhe Nicot kundër Francës*.

40. Sipas GJEDNJ kushtëzimi i njohjes ligjore të gjinisë me ndërhyrje fizike të personat që e kërkojnë këtë të drejtë përcillet me një mundësi të madhe të shkakimit të sterilizimit të personat që e kërkojnë këtë të drejtë, prandaj kushtëzimi i tillë i njohjes ligjore të gjinisë së personit ndërlihet drejtpërdrejtë me integritetin fizik të individit.⁸ Në vendimet e mëparshme GJEDNJ ka vendosur se nocioni i autonomisë personale është princip i rëndësishëm gjatë interpretimit të garancave që dalin nga neni 8 i KEDNJ dhe e drejta në identitet gjinor dhe zhvillim personal është aspekt fundamental i të drejtës së privatësisë.⁹

41. Në vendimin për rastin *A.P. Garçon dhe Nicot kundër Francës*, gjykata kishte vërejtur se në Francë, në mënyrë që personi ta fitojë të drejtën që t'i njihet ligjërisht identiteti gjinor, nuk kishte zgjidhje tjetër përpos nënshtërimit të trajtimeve mjekësore, apo ndërhyrjeve kirurgjike të cilat shkaktonin ndryshime të pakthyeshme në dukjen e personit.¹⁰ Kjo praktikë sipas

⁴ Van Kück kundër Gjermanisë, GJEDNJ, Nr.35968/97,12 shtator 2003, paragrafi 69 dhe referencat në të.

⁵ Ibid.

⁶ Ibid.

⁷ Ibid.

⁸ A.P., Garçon dhe Nicot kundër Francës, Nr. 79885/12, 52471/13 dhe 52596/13, GJEDNJ, 6 prill 2017, paragrafet 120-123.

⁹ Van Kück kundër Gjermanisë, GJEDNJ Nr.35968/97,12 shtator 2003, par.69 dhe referencat në të.

¹⁰ A.P., Garçon dhe Nicot kundër Francës, Nr. 79885/12, 52471/13 dhe 52596/13, GJEDNJ, 6 prill 2017, paragrafi 126.

GJEDNJ do të thotë që sipas të gjitha gjasave personi duhet të sterilizohet.¹¹ Mirëpo, jo të gjithë personat transgjnor dëshirojnë, dhe jo të gjithë mundën t'i nënshtrohen trajtimit mjeksor apo ndërhyrjeve kirurgjike që sjellin pasoja të tilla.¹² GJEDNJ ka vendosur se praktika të tilla nuk janë në përputhshmëri me repektin për lirinë njerëzore dhe dinjitetin që është njëherësh një ndër parimet kryesore të KEDNJ.¹³

42. Për më tepër, GJEDNJ e ka vlerësuar kushtëzimin e njohjes ligjore të identitetit gjnor edhe brenda të drejtës në pacenueshmërinë e integritetit fizik.¹⁴ Sipas GJEDNJ, në fushën e asistencës mjekesore, imponimi i trajtimit mjeksor ndaj një personi të paafte mendërisht pa pëlqimin e tij ndërhyrë në të drejtën e tij apo saj në integritet fizik.¹⁵ Trajtimi mjeksor nuk mund të konsiderohet se është dhënë me pëlqim të vërtetë, nëse mosnënshtrimi ndaj trajtimit mjeksor e pengon personin të gëzojë të drejtën e tij apo saj në identitet gjnor dhe në zhvillim personal i cili është aspekt fundamental i të drejtës për respektimin e jetës private.¹⁶

43. Rrjedhimisht, GJEDNJ ka vlerësuar se kushtëzimi i njohjes së identitetit gjnor të personave transgjnor me ndërhyrje kirurgjike sterilizuese apo trajtim mjeksor, ose ndërhyrje kirurgjike apo trajtim mjeksor që ka mundësi të mëdha të shkaktojë sterilizim, të cilin ata nuk dëshirojnë ta bëjnë, rezulton në kushtëzimin e gëzimit të së drejtës së privatësisë të garantuar me nenin 8 me heqjen dorë nga gëzimi i drejtës së tyre në integritetit fizik që mbrohet edhe nga neni 3 i KEDNJ.¹⁷

44. Prandaj GJEDNJ ka vendosur se refuzimi i kërkesave të parashtruesve për ndryshimin e gjendjes së tyre civile me arsyetimin se ata nuk kanë ofruar prova të pakthyeshme të ndryshimit të dukjes së tyre – pra që iu kanë nënshtuar ndërhyrjeve kirurgjike apo trajtimit mjeksor i cili përmban një mundësi të madhe të sterilizimit – ka për pasojë dështimin e shtetit në përmbushjen e obligimeve pozitive për të siguruar të drejtën në jetë private.¹⁸ Andaj, në lidhje me këtë kushtëzim GJEDNJ ka vendosur se është shkelur e drejta në privatësi e parashtruesve.¹⁹

45. Baza kryesore mbi të cilën është mbështetur Vendimi i ARC në rastin e Padiësisë është se Padiësi nuk ka ofruar raportin mjeksor i cili i evidenton ndryshimet në gjininë e Padiësisë. Si i tillë, ky kushtëzim njohjes ligjore të identitetit gjnor të Padiësisë është në kundërshtim me praktikën gjyqësore të GJEDNJ e cila është autoriteti kryesor për interpretimin e lirive dhe të drejtave të njeriut në Kosovë sipas nenit 53 të Kushtetutës, dhe e shkelë të drejtën e Padiësisë në jetë private që garantohet me Kushtetutë.

¹¹ Ibid.

¹² Ibid.

¹³ Ibid, paragrafi 128 dhe referencat në të.

¹⁴ Ibid, paragrafi 127 dhe referencat në të.

¹⁵ Ibid, paragrafi 130 dhe referencat në të.

¹⁶ Ibid.

¹⁷ Ibid, paragrafi 131.

¹⁸ Ibid.

¹⁹ Ibid.

Ligji për Barazi Gjinore dhe Ligji për Mbrojtje nga Diskriminimi

46. Duhet theksuar poashtu se sipas nenit 3, paragrafi 1.3 të Ligjit për Barazi Gjinore, "gjinia mashkullore" definohet si: "çdo person që e konsideron veten si të tillë pavarësisht moshës dhe statusit martesor". Pra në këtë definicion nuk hyn përcaktimi i seksit që personi ka pasur në lindje, por me rëndësi është vetëm perceptimi subjektiv i gjinisë apo gjinia të cilën personi e konsideron si të veten.

47. Sipas nenit 3, paragrafi 1.9 Ligjit për Barazi Gjinore përcakton definicionin e identitetit gjinor si vijon:

"Identiteti gjinor - kjo karakteristikë e mbrojtur mbulon identitetin që ka të bëjë me gjininë e një personi, dukjen apo karakteristikat tjera që lidhen me gjininë e një personi (qoftë përmes ndërhyrjes kirurgjike apo jo) duke mos marrë parasysh seksin që personi e ka pasur në lindje."

48. Andaj është e qartë se legjislacioni kosovar ka përbrendësuar konceptin e njohjes së identitetit gjinor të personit edhe pa ndërhyrje kirurgjike, që është njëkohësisht në përputhje me praktikën gjyqësore të GJEDNJ sipas nenit 53 të Kushtetutës së Kosovës.

Konventa për Mbrojtjen e të Drejtave Civile dhe Politike dhe Deklarata Universale për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut

49. Obligimi për respektimin e të drejtës së privatësisë parashihet edhe te Konventat dhe Instrumentet e tjera për mbrojtjen e të drejtave të njeriut që përfshihen në nenin 22 të Kushtetutës së Kosovës. E drejta në privatësi është e mbrojtur edhe nga Deklarata Universale për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Konventa Ndërkombëtare për Mbrojtjen e të Drejtave Civile dhe Politike.

50. Forumet kryesore për promovimin dhe mbrojtjen e të drejtave të njeriut në kuadër të Kombeve të Bashkuara, duke u thirrur në Deklaratën Universale për të Drejtat e Njeriut, kanë theksuar se shtetet duhet të parashohin mbrojtje nga dhuna dhe diskriminimi në baza të orientimit seksual dhe identitetit gjinor.²⁰ Për më tepër, për të arritur këtë qëllim Këshilli i të Drejtave të Njeriut i Kombeve të Bashkuara për herë të parë ka emëruar një ekspert të pavarur për mbrojtjen nga diskriminimi dhe dhuna e bazuar në orientimin seksual dhe identitetin gjinor.²¹ Në raportin e tij të parë në të cilin ka identifikuar çështjet kryesore që e përcjellin këtë fenomen negativ të shoqërisë, Eksperti i Pavarur ka gjetur se e drejta që identiteti gjinor të njihet në mjetet e identifikimit është thelbësore për këtë komunitet.²² Gjithashtu, mungesa e njohjes ligjore të tyre mundëson një ambient të urrejtjes dhe diskriminimit të personave transgjinor.²³

²⁰ Rezoluta e adaptuar me 30 Qershor 2016 e Këshillit të Drejtave të Njeriut, mund të gjendet në http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/HRC/RES/32/2

²¹ Ibid.

²² Raporti i Ekspertit të Pavarur rreth mbrojtjes nga dhuna dhe diskriminimi i bazuar në orientim seksual dhe identitet gjinor, A/HRC/35/36 C) Njohja ligjore e identitetit gjinor, paragrafi 57.

²³ Ibid.

51. Rrjedhimisht Paditësi konsideron se Vendimi 64/04 i ARC është nxjerrë në kundërshtim me ligjin material dhe si i tillë duhet të anulohet nga gjykata në bazë të nenit 16, paragrafi 1.1 dhe 1.3 LKA.

7. Kërkesa për kompensimin e dëmit jomaterial

52. Paditësi kërkon kompensimin e dëmit jo-material për shkak të shkeljes së lirive dhe të drejtave të personalitetit, sipas nenit 183, paragrafi 1 i Ligjit Nr.04/077 për Marrëdhëniet e Detyrimeve ("LMD"). Mos-njohja e identitetit gjinor të Paditësit me nxjerrjen e vendimit refuzues për ndërrimin e emrit dhe të shënuesit të gjinisë, ka shkaktuar shqetësim dhe vuajtje psikike të Paditësit dhe e ka vënë atë në një situatë që e shkelë të drejtën e tij në privatësi sa herë që i duhet ta tregojë dokumentin e identifikimit.

53. Poashtu, sipas nenit 41 KEDNJ parashihet e drejta e kompensimit në rast të shkeljes së të drejtave të njeriut. Në shumë raste të shkeljes së të drejtës së privatësisë GJEDNJ ka vendosur që palës i takon e drejta në kompensim të dëmit jo-material. Rast i tillë është rasti *Akvidar dhe të tjerët kundër Turqisë* ku GJEDNJ i dha palëve të drejtën në kompensimin e dëmit jo-material pasi që gjeti se e drejta e tyre në privatësi ishte shkelur nga shteti turk pasi që forcat e sigurisë ia kishin shkatërruar shtëpitë.²⁴ Ngjashëm, në *B.A.C. kundër Greqisë*, GJEDNJ, pasi që gjeti se Paditësi i ishte shkelur e drejta në privatësi sepse nuk kishte pranuar kurrë përgjigje për aplikimin e tij për azil, urdhëroi kompensimin e dëmit jo-material në shumë prej 4,000 Euro, për shkak të gjendjes së pasigurisë juridike që të cilën e kishin vënë autoritetet Greke.²⁵

54. Në vendimin për rastin *Dolenc kundër Kroacisë* GEDNJ ka ritheksuar se shëndeti mendor është pjesë esenciale e jetës private dhe lidhet me aspektin e integritetit moral të personit. Prandaj ruajtja e stabilitetit mendorë në këtë kontekst është parakusht i domosdoshëm i respektimit të së drejtës në jetë private.²⁶

55. Paditësi ka përjetuar dhe vazhdon të përjetojë shqetësim dhe presion psikik për shkak të mosnjohjes së identitetit të tij gjinor nga shteti. Rrjedhimisht, shteti duhet ta kompensojë dëmin jomaterial të shkaktuar për shkak të shkeljes së të drejtës në privatësi dhe të drejtës në jetë të dinjitetshme sipas nenit 13, paragrafi 1 LMD. Paditësi kërkon që në emër të dëmit jomaterial t'i kompensohet shuma në lartësi prej 5'000 Euro.

Kërkojmë nga Gjykata që pas shqyrtimit të të thënave të mësipërme, dhe administratimit të provave në seancë dëgjimore, në pajtim me nenin 46, paragrafi 1, 3, 4 dhe 5 LKA të nxjerrë këtë:

AKTGJYKIM

- I. APROVOHET si plotësisht e bazuar padia për konfliktin administrativ e Paditësit Blerita Morina me të cilën është kërkuar anulimi i Vendimit Nr.64-04 të

²⁴ *Akvidar dhe të tjerët kundër Turqisë*, Nr.21893/93, GJEDNJ, 16 September 1996.

²⁵ *B.A.C. kundër Greqisë*, Nr.11981/15, GJEDNJ, 13 tetor 2016.

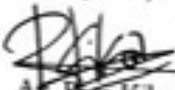
²⁶ *Dolenc kundër Kroacisë*, Nr.25282/06, GJEDNJ 26 nëntor 2009, paragrafi 165 dhe referencat në të.

Provat dhe
Autori
Pr

nxjerrë nga Agjencioni për Regjistrim Civil me të cilin është refuzuar kërkesa për ndërrimin e emrit nga "Blerta" në "Blert" dhe të shënuesit të gjinisë nga "F" në "M" në regjistrin qëndror civil.

- II. ANULOHET Vendimi Nr.64-04 i Agjencionit për Regjistrim Civil, i pranuar nga Paditësi më datë 25 qershor 2018 me të cilin është vërtetuar Vendimi Nr.02-201-02-8319 i Zyrës së Gjendjes Civile për refuzimin e kërkesës së Blerta Morina për ndërrimin e emrit nga "Blerta" në "Blert" dhe ndërrimin e shënuesit të gjinisë nga "F" në "M" në regjistrin qëndror civil.
- III. APROVOHET kërkesa e Blea Morina për ndërrimin e emrit nga "Blerta" në "Blert" dhe ndërrimin e shënuesit të gjinisë nga "F" në "M" në regjistrin qëndror civil dhe kërkesa për kompensimin e dëmit jo-material në vlerë prej 5'000 euro.
- IV. DETYROHET Agjencioni i Regjistrimit Civil që t'i regjistrojë ndryshimet në regjistrin qëndror civil në përputhje me këtë Aktgjykim dhe t'ia kompensojë dëmin jo-material paditësit në vlerë prej 5'000 euro, 15 ditë nga dita e plotëfuqishmërisë së këtij Aktgjykimi në kërcënim të përmbarrimit të dhunshëm.
- V. DETYROHET Agjencioni i Regjistrimit Civil që t'i marrë përsipër shpenzimet procedurale të procesit gjyqësor dhe të Avokates.

Përfaqësuesja e Paditësit



Avokate - Attorney at law
RINA KIKA
Prishtinë

Av. Rina Kika
rina@kika-associates.com
049 355 722
Rr. Edith Durham B 1 H.1 Nr.11
10000 Prishtinë
Kosovë

Provat dhe shtojcat:

Autorizimi i Avokates Rina Kika

- Prova Nr.1:** Rekomandimi i Psikologut dhe Psikoterapeut Mr.Sci.Enver S. Çeska, i datës 27 dhjetor 2017. Numri i licencës: [REDACTED]
- Prova Nr.2:** Raporti Mjekësor, Prof. Dr. Çedomir Dimitrovski, Spitali Klinik Acibadem Sistina i datës 06 qershor 2018.
- Prova Nr.3:** Kërkesa për ndërrimin e emrit dhe të shënuesit të gjinisë në Regjistrin e Gjendjes Civile drejtuar Zyrës së Gjendjes Civile, 4 prill 2018.
- Prova Nr.4:** Vendimi Nr.02-201-02-8319 i Zyrës së Gjendjes Civile në Gjakovë i datës 26 prill 2018
- Prova Nr.5:** Ankesa ndaj Vendimit të Zyrës së Gjendjes Civile në Gjakovë, dorëzuar më datë 29 maj 2018
- Prova Nr.6:** Vendimi Nr.64-04 i datës 13 qershor 2018, Agjencia e Regjistrimit Civil, Komisioni për Shqyrtimin e Ankesave kundër Vendimeve të Zyrave të Gjendjes Civile, i pranuar më datë 25 qershor 2018